

Lentävä linnoitus vieraili

Boeing B-17 "Lentävä linnoitus" vieraili maassamme huhtikuun alussa. Tämän tyyppinen kone lienee käynyt meillä vain kerran aikaisemmin. Sen siipien kärkiväli on 31 m, pituus 22 m ja tyhjäpaino 15,5 tonnia. Polttonestettä se kuluttaa 1 000 litraa tunnissa. Ilmassa se voi pysytellä 11—15 tuntia yhdellä polttoainetäydennyksellä, ja sen risteilynopeus on 180 solmua.

Vierailu liittyi Pohjanlahdella tehtäviin tutkakuvauksiin, joita tehdään kehitettäessä uusia kaukokartoitusmenetelmiä talvimerenkulun helpottamiseksi. Näitä menetelmiä kehittävät maassamme Merentutkimuslaitos ja Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT), jotka yhteistyössä ovat käynnistäneet talvimerenkulun tutkimusohjelman vuosiksi 1986—89. Ranskasta saapuneessa "lentävässä linnoituksessa" oli erikoistutka, jolla kuvaukset tehtiin. Näin Suomessa oli mahdollista saada ensi kerran uudentyyppisiä tutkakuvia tutkimuskäyttöön.

Aito DC-3 Suomen ilmailumuseoon

Satakunnan lennoston tiloissa Porissa talvehtinut Kar-Airin DC-3 (OH-VBK) lennätettiin huhtikuussa Helsinkiin. Kunnostamisen jälkeen se luovutetaan Suomen ilmailumuseolle. Kone valmistui vuonna 1936 Santa Monica-sa Kaliforniassa, ja sillä on lennetty 35 477 tuntia.

Siviilikäyttöön valmistettu aito DC-3 (DC = Douglas Commercial) on melko harvinainen, koska sitä on valmistettu vain noin 500 kappaletta. Tavallisesti DC-3:ksi sanotaan Douglas C-47 Dakotaa, joita sodan aikana valmistettiin lähes 11 000 kappaletta. Veljekset Karhumäki osti tämän yksilön SAS:lta vuonna 1954. Alun perin koneen hankki itselleen ruotsalainen ABA, joka sittemmin sulautui SAS:iin.

Raaha puuhaa Fanttien maata

Raahella on suurisuuntaisia suunnitelmia Pikku-Floridan, Fanttien maan, rakentamisesta kaupungin syliin. Fantti-nimi tulee kaupungin länsipuolella olevista niemistä Maafantti ja Ulkofantti. Fanttien maahan tulee mm. lentävän lautasen muotoisella ku-

vulla peitetty tila ja se on tarkoitus lämmittää Rautaruukin terästehtaan jätelämmöllä.

Maafantin laguunin kärkeen suunnitellaan myös merimuseota. Kaupungilla on jo esim. kokoelma laivojen pienoismalleja. Myös torin rannan museosta voitaisiin esineistö siirtää uuteen paikkaan. Näin mm. Tekniikan Waiheiden lukijoille tuttu maailman vanhin sukelluspuku, Raahen vanha herra, saisi arvoisensa uudet tilat. Raahen kaupunginjohtaja Jaakko Nahkuri toivookin, että Museovirasto ja Matkailun edistämiskeskus saataisiin mukaan kehittämään Raaha katsomisen arvoiseksi, eläväksi museokaupungiksi.

Linja-autoliikenteen historiaa

Otsikolla "Parireestä virtaviivalinjureihin" on dosentti Matti Viitaniemi kirjoittanut linja-autoliikenteestä Keski-Suomessa. Kirjoitusarja on julkaistu Keskisuomalainen-lehdessä 1.3., 8.3. ja 15.3.1987. Sarjan ensimmäisessä osassa kerrotaan, että linja-autoliikennettä puuhattiin maakuntaan vuonna 1912, ja se käynnistyi seuraavana vuonna.

Vuonna 1912 autoja oli maakunnassa jo niin paljon, että nimimerkki "jalkamies" katsoi aiheelliseksi kirjoittaa autoliikenteen vaaroista: "Asia menee miten kuten kaupungissa, mutta maaseudulla kehittyä autoliikenteestä pelottava waara. Kaupungin kadulla suuressa liikkeessä ja ihmiswiliässä hewosella on paljon katseltawaa ja ei se niin suurin kiinnitä automobiiliin huomiotansa, mutta tulepa se wataan yksinäisellä hiljaisella maantielä. Pystyyn waan ja metsään. Kärryt owat palasina, ihmisiltä miltä pää halki, miltä jalka tai käsi poikki..." Kirjoittaja suosittikin autoa pelkääville hevosajoneuvoille merkiksi punaista lippua.

Otsikolla "Liikenne kasvaa, samoin autot" Matti Viitaniemi siirtyy 1920-luvulta 1930-luvulle. Artikkelisarjan viimeisessä osassa kerrotaan otsikolla "Kyyti tulee — talvellakin" ajasta, jolloin siirryttiin ympärivuotiseen liikenteeseen.

Hämeen lääniin toinen museotie

TVL:n Hämeen piirin tekemä museotiesuunnitelma on valmis. Suunnitelman lisäksi on TVL:n museotoimikunnan ratkaistavaksi luovutettu Ruoveden kulttuurilautakunnan lisäehdotukset. TVL on jo hyväksynyt tämän noin seitsemän kilometrin pätkän ns. Peräkunnan tietä museotieksi. Museotoimikunnan siunaus on enää muodollinen. Näin Hämeen lääniin tulee Rengon ja Lopen välisen Hämeen härkätien lisäksi toinen museotie.

Tarkoituksena on, että TVL kunnostaa museotietä Ruovesi—Kuru-tieremontin yhteydessä. Tien lisäksi kunnostetaan myös siltoja. Tien lempeisiin päihin, Selviikin lahden levikkeelle ja Tarrunmäen päälle, pystytetään opastintaulut matkailijoille. Tien varrella on monia historiallisesti arvokkaita paikkoja, jotka nyt pääsevät oikeuksiinsa. Peräkunnan tie on ilmeisesti ollut olemassa jo 1600-luvulla.

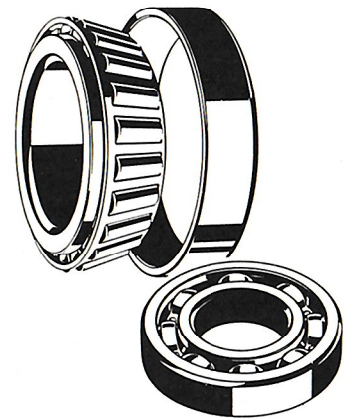
Lapin maakuntamuseo Arktiseen keskukseen

Opetusministeriön asettama työryhmä esittää, että jo ensi vuoden budjetitikkäsittelyn yhteydessä tehtäisiin päätös ns. Arktikum-talon rakentamisesta Rovaniemelle. Arktinen keskus parantaisi Suomen asemaa arktisen tutkimuksen alueella. Arktikum-talo valmistuisi Suomen itsenäisyyden 75-juhlavuonna 1992, ja siihen on Arktisen keskuksen lisäksi suunniteltu sijoitettavaksi Lapin maakuntamuseo.

Työryhmän ehdotuksen mukaan valtio varautuu rahoittamaan vuosina 1988—92 Arktisen keskuksen osuuden ja Rovaniemen kaupunki mm. maakuntamuseon osuuden. Arktikumprojektin jatkosuunnittelun pohjaksi olisi otettava talon arkkitehtuurikilpailun voittanut tanskalainen ehdotus.

Arktisen keskuksen tarkoituksena on esitellä arktista luontoa ja kulttuuria, kiinnittää huomiota ja luoda edellytykset näiden alueiden tutkimuksel-

SKF

SKF · Luotettava laakeri — ja paljon muuta

Oy SKF Ab
Luomannotko 3 Puh. (90) 423 811
PL 60 Telex 124502
02201 ESPOO Telefax 427765

le. Sen toimintamuotoja ovat näyttelyt, seminaarit ja opetus. Lapin maakuntamuseon henkilökunnan määräksi on esitetty 20 henkeä ja tilantarpeeksi 2 635 m².

Kellosepan välineistöä museoon

Vuonna 1910 syntynyt kelloseppä Rauno Kortehisto on lahjoittanut 125 esinettä sisältävän kellosepan välineistönsä Myllysaaren museolle Valkeakoskella. Kortehisto perusti liikkeen Valkeakoskelle vuonna 1936, ja lopetti sen kuluvan vuoden helmikuussa. Kortehisto muisteli Aamulehdelle myöntämässään haastattelussa, että työpöytä oli oppiaikana vielä ikkunan edessä, jotta ihmiset saivat katsella työntekoa ostotensa lomassa.

Meijerimuseo syttyi hitsauskipinästä

Vuonna 1904 valmistunut, historiallisesti arvokas meijerimuseo Nummen Osuusmeijerin rakennuksessa paloi pahoin maaliskuun alussa. Museon saneeraustyöt olivat parhaillaan käynnissä, kun museorakennus syttyi hitsauskipinästä. Meijerin sisäpuoli ja puinen yläkerta tuhoutuivat. Museon avajaisia oli suunniteltu sykyksi. Valio osti Nummen Osuusmeijerin kiinteistön vuonna 1986. Nyt koko museohanke on vaakalaudalla.

Kalenteri autoharrastajille

Suomen Autobiili-Historiallinen Klubi ry. julkaisee auto- ja harrastajärjestöjen tapahtumakalenteria, jonka voi ripustaa vaikkapa seinälle. Ka-

lenterissa on tapahtumakalenterin lisäksi autokerhojen ja merkki- ja harrastekerhojen osoitteita sekä luettelo auto- ja moottorimuseoista. Kalentteria kaipaava voi pyytää sellaista osoitteesta Suomen Autobiili-Historiallinen Klubi ry., PL 422, 00101 HELSINKI, tai soittaa Juhani Vihervirralle, puh. (939) 73523 tai 73390.

Teollisuushistoria paremmin esiin Ainolassa

Pohjois-Pohjanmaan museo saa lisää tilaa peruskorjatusta Ainolasta. Uudet tilat tekevät mahdolliseksi mm. teollisuushistorian entistä paremman esittelyn. Samoin voidaan Oulun kaupungin vaiheita kuvata yksityiskohtaisemmin. Uusina osastoina ovat mm. räätälin kamari ja apteekki sekä vaatimattoman työläiskodin hellahuone. Maalaispirtti on nyt entistä ehompi, samoin tervaporvarin konttori.

Ainolan korjaustyöt ovat jatkuneet vuodesta 1984, mutta nyt remontti on kohta valmis. Maaliskuussa avattiin yleisölle mm. koulumuseo, jonka yhteydessä samassa salissa esitellään mm. kirjapainotyötä ja oululaista valokuvaamista. Viimeiset Ainolan kolmannen kerroksen näyttelysalit avataan yleisölle vuoden 1988 loppupuolella.

Savon radan museo toteutuu

VR on luopunut Pieksämäen vanhan asemarakennuksen käytöstä ja luovuttanut sen museokäyttöön. Näin toteutuu Savon radan museo. VR on myös lahjoittanut museolle noin 250

esinettä, ja lisäksi museolle kuuluu laaja kirjallisuuskokoelma. Ennenkuin rakennus voidaan ottaa käyttöön on sitä ehostettava vanhaksi asemarakennukseksi lähes miljoonalla markalla.

Vanhaan asemarakennukseen tehdään 1910—20-lukuja vastaava odotushuone ja asemakonttori kalusteineen ja laitteineen. Siihen tulee myös Savon radasta ja Pieksämäen liikennepaikasta kertova näyttely. Kaiken pitäisi olla valmiina Savon radan 100-vuotisjuhlaan mennessä vuonna 1989.

Genuin bruksmiljö i fara

Närmare 300 Fiskarsbor har under tecknat en protest där de motsätter sig planerna på att bygga moderna radhuslägenheter på Hasselbacka. Man vill inte att genuin bruksmiljö förstörs. Man är rädd för fortsatt nybyggnad även på andra områden i Fiskars, som t.ex. Skomakarbacken eller Grabbstrand.

Representanterna för Bruksindustri Ab anser, att bolaget inte är ute efter den unika miljön. Tvärtom anser man att planerna mycket väl tar vara på miljön även om byggnaderna byggs enligt dagens arkitektur. Planerna har avancerat så långt att de i princip är godkända av museiverket.

Vanerisorvi 1930-luvulta metsäteollisuusosastolta.

Kuvaaja: Raimo Paappa, Tekniikan museo.

Tekniikan museo
Viikintie 1
00560 HELSINKI

MUSEOT EIVÄT OLE PÖLYISIÄ.

AJATUKSET SAATTAVAT OLLA.

Joka minuutti maailmassa syntyy miljoonia uusia ajatuksia. Kymmeniä uusia keksintöjä. Satoja uusia sovellutuksia. Tuhansia uusia tuotteita.

Ihminen on tuotteliaampi kuin milloinkaan ja tuotantomenetelmät kehittyneempiä kuin koskaan.

Kaikeaa syntyy. Koko ajan. Ja paljon.

Vanhetaukseen hetkessä. Joka hetki.

Ilman museoita mitään ei jäisi jäljelle. Tai sitten kaikki ja kaaos.

Museot ovat suotimia. Ne siivilöivät ja taltioivat. Kaiken sen mikä on tärkeätä tänään. Olenneisen tästä hetkestä tulevaisuuteen.

Ilman museoita kehityksen ketjut katkeavat.

Huomenna tämän päivän parhaatkin asiat ovat eilisiä. Kuitenkin täynnä elinvoimaa, tietoa ja taitoa. Perinnöksi tuleville polville.

Missä mitassa ja miten hyvin, sitä eivät museot yksin pysty päättämään. Raha päättää, ja rahallakin on päättäjänsä.

Sinä olet yksi heistä.

SUOMEN MUSEOLIITTO